

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН, ПОЛІТОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ

КАФЕДРА СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА
І МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КРАЇНИ: НАУКОВІ ПІДХОДИ ТА ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ

II МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

4 травня 2018 року

Одеса
2018

УДК 330.3(063)

Е 45

Організаційний комітет:

Горняк О. В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічної теорії та історії економічної думки ОНУ імені І. І. Мечникова.

Якубовський С. О. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ОНУ імені І. І. Мечникова.

Ломачинська І. А. – кандидат економічних наук, доцент, заступник декана економіко-правового факультету ОНУ імені І.І. Мечникова.

Ніколаєв Ю. О. – кандидат економічних наук, доцент, заступник завідувача кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ОНУ імені І. І. Мечникова.

Відповідальний за випуск:

Якубовський Сергій Олексійович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ОНУ імені І. І. Мечникова

Економічний потенціал країни: наукові підходи та практика реалізації: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 4 травня 2018 р.) / відп. за випуск д.е.н., проф. С. О. Якубовський. – Одеса : ОНУ імені І. І. Мечникова, 2018. – 172 с.

ISBN 978-617-7326-31-0

Викладено тези доповідей учасників II Міжнародної науково-практичної конференції «Економічний потенціал країни: наукові підходи та практика реалізації», яка відбулася у м. Одеса 4 травня 2018 року.

УДК 330.3(063)

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Гріненко А. Ю.

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ
ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ТРАНСФОРМАЦІЙНІЙ ЕКОНОМІЦІ.....8

Шедяков В. Е.

ПОСТГЛОБАЛЬНЫЕ РЕСУРСНО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ БАЗЫ КОНКУРЕНЦИИ
МЕЖДУ КУЛЬТУРНО-ЦИВИЛИЗАЦИОННЫМИ МИРАМИ 11

СЕКЦІЯ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Vocian N. O., Nikolaev Y. O.

GOVERNMENT CONTROL OF INTERNATIONAL MIGRATION
OF HIGHLY SKILLED WORKERS 15

Боярчук А. І., Ліс Т. А., Марченко М. В.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ
В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА 18

Кавецький Я. О.

ВПЛИВ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ
БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ 21

Кобилянська А. В.

В ПРОДОВЖЕННЯ РОЗБУДОВИ СИСТЕМИ ІНСТРУМЕНТАРІЮ
ГЛОБАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ВРЯДУВАННЯ 23

Колінець Л. Б.

ІННОВАЦІЙНІ ФІНАНСОВІ ТЕХНОЛОГІЇ – ІНСТРУМЕНТИ
АНТИКРИЗОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ..... 25

Остапенко Т. Г.

ФОРМУВАННЯ ДІЛОВОГО СТЕРЕОТИПУ УКРАЇНЦЯ
В ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ 27

Семенова М. Р., Дзяд О. В.

ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ВИХОДУ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ ІЗ ЄС ДЛЯ КРАЇНИ 30

Сотченко Є. В.

РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУТІВ У ГЛОБАЛЬНОМУ
ЕКОНОМІКО-ПОЛІТИЧНОМУ УПРАВЛІННІ (НА ПРИКЛАДІ ІРФА) 32

Трофимченко К. С.

ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК
СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА 35

Туніцька Ю. М.

СТАРТАП-ПРОЕКТИ ЯК ЧИННИК МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
ГАЛУЗЕЙ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ..... 38

Чумаченко Д. О.

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ 40

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Акімова С. М., Бабенко В. А.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ БІЗНЕС: ФОРМУВАННЯ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ 43

Алієв Ф. М.

СУЧАСНИЙ СТАН РУХУ МАТЕРІАЛЬНИХ ПОТОКІВ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ..... 47

Денисюк А. В., Джур О. Є.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
МЕТАЛУРГІЙНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ 50

Іванов А. М.

УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ СКЛАДОВИХ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ 52

Клочко Т. А.

ЧИННИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ
АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА 55

Крилова І. І.

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ СФЕРИ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА 57

Лукашевська У. Т., Білик О. І.

ДЕТЕРМІНАЦІЯ ПОНЯТТЯ «ПУБЛІЧНИЙ МЕХАНІЗМ»..... 61

Усик В. І.

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ СФЕРИ..... 63

Шелеметьєва Т. В.

СКЛАДНИКИ УСПІШНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТУРИЗМУ 67

СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Бодрий Я. А.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ 70

Гнатюк Л. О.

ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ GOOGLE
ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КОМУНІКАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВ 72

Ємельянов О. Ю., Петрушка Т. О.

СУТНІСТЬ ТА СКЛАДОВІ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДВИЩЕННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА 74

Желізко О. О.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН СИСТЕМИ
ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ..... 77

Завертаний Д. В.

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ДИНАМІЧНИХ КОНКУРЕНТНИХ СТРАТЕГІЙ
ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ..... 79

Іжевський П. Г.

РОЛЬ МЕРЕЖЕВОЇ ВЗАЄМОДІЇ ПІДПРИЄМСТВ АПК
В РОЗВИТКУ БІОЕКОНОМІКИ 82

Кудацький В. В. ДОХІДНИЙ ПІДХІД В ОЦІНЮВАННІ РИНКОВОЇ ВАРТОСТІ ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА	85
Курило О. Б., Федусевич Р. В. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ ВІДНОСНОГО РІВНЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВ	88
Лисюк Т. В., Прокопчук Н. В., Дмитрук О. О. ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ МЕНЕДЖЕРА З ТУРИЗМУ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	91
Пивоварова І. М. ЗНАЧЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗНАННЄВОГО РЕСУРСУ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ	94
Радіонова Н. Й. ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ШВЕЙНОЇ ГАЛУЗІ	96
Скупейко В. В. РОЛЬ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ КОНЦЕПЦІЇ У ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	100
Судейманов Чингиз Рушан Оглы ОБЗОР ИНСТРУМЕНТОВ СТИМУЛИРОВАНИЯ СОЛНЕЧНОЙ ЭНЕРГЕТИКИ.....	101
 СЕКЦІЯ 5. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА	
Альохіна І. С. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ У МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	104
Козіна К. Г. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ РИНКІВ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ	106
Костишин О. О. ПРОГНОЗ ВАРТОСТІ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ В УКРАЇНІ.....	108
Сорошкіна К. С. БУДІВЕЛЬНИЙ КОМПЛЕКС УКРАЇНИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО РОЗВИТКУ	111
 СЕКЦІЯ 6. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	
Бойко Є. О. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В АГРОБІЗНЕСІ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ	114
Воляник В. М. ВПЛИВ ЕФЕКТИВНОГО ЛІСОКОРИСТУВАННЯ НА ЕКОЛОГІЮ ТА ПОТЕНЦІАЛ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА	116
Уніят Л. М. МОТИВАЦІЇ ПРИСКОРЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ СОНЯЧНОЇ ЕНЕРГІЇ – ФАКТОР КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО СТАЛОГО РОЗВИТКУ АПК	119

СЕКЦІЯ 7. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Перегудова Т. В.

СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВА ІНКЛЮЗІЯ ОДИНОКИХ БАТЬКІВ:
ПИТАННЯ ДЛЯ УДОСКОНАЛЕННЯ 123

Рікель О. М., Дроник Т. Я.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ 126

Хвалинська В. В.

ЗАСТОСУВАННЯ АНСАМБЛЮ АЛГОРИТМІВ КЛАСТЕРИЗАЦІЇ
У ДЕМОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ 129

Юрчик І. Б.

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ ЯК ОСНОВА
ПІДВИЩЕННЯ ДОБРОБУТУ НАСЕЛЕННЯ 132

СЕКЦІЯ 8. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Гуржий Т. О.

ВПЛИВ НЕРІВНОСТІ НА СУСПІЛЬНИЙ ДОБРОБУТ 135

Гурська Ю. О., Кміть В. М.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ МОНЕТАРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ
ОПОСЕРЕДКОВАНОЇ ДІЇ ЦЕНТРАЛЬНИМ БАНКОМ 137

Дрепін А. В.

ФІНАНСОВА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ..... 140

Кулікова Є. О.

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ НЕДЕРЖАВНОГО
ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ УКРАЇНИ..... 143

Медведюк Н. М., Островська О. Ю.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ..... 146

Момот О. М.

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ СУБОРДИНОВАНОГО БОРГУ БАНКУ
ЯК СКЛАДОВОЇ КАПІТАЛУ 149

Палійчук Т. В.

ПОДАТКОВІ ДОХОДИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
В КОНТЕКСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ФІСКАЛЬНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ..... 153

Павловська О. В., Свідерська І. М.

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ 156

Тимошик Н. С., Химич І. Г.

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ:
РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ ПЕРСПЕКТИВИ МАЙБУТНЬОГО..... 159

Чепка В. В., Бернацька А. О.

ДИВІДЕНДНА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ
ВАРТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ 161

СЕКЦІЯ 9. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Бондаренко Н. М., Михалочкіна М. О.

НЕДОЛІКИ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРШЕННЯ 163

Томчук О.В.

ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

НА ПІДПРИЄМСТВАХ–СУБ'ЄКТАХ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА 166

СЕКЦІЯ 10. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

Куруджи Ю. В.

МОДЕЛИРОВАНИЕ ЦЕПЕЙ ПОСТАВОК В УСЛОВИЯХ КОНКУРЕНЦИИ

И ИННОВАЦИОННОЙ АКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ 168

Як впливає з конструкції показника приведенного відносного рівня витрат підприємства, у випадку, якщо його величина є меншою одиниці, це свідчить про те, що дане підприємство отримує прибуток, який перевищує нормальну його величину. Отже, в цьому випадку підприємство функціонує з високим рівнем ефективності. І, навпаки, якщо величина показника приведенного відносного рівня витрат підприємства є меншою за одиницю, це свідчить про недостатню ефективність роботи даного підприємства.

Література:

1. Голубовський Л. Аналіз сучасних методів управління витратами / Л. Голубовський // Галицький економічний вісник. – 2010. – № 1(26). – С. 187-192.
2. Партин Г. О. Управління витратами підприємства: концептуальні засади, методи та інструментарій: [монографія] / Г. О. Партин. – К.: УБС НБУ, 2008. – 219 с.
3. Ємельянов О. Ю. Діагностування достатності обсягів збутової діяльності промислових підприємств / О. Ю. Ємельянов, А. Л. Висоцький, Т. О. Петрушка // Науковий вісник НЛТУ України, 2016. – Вип. № 26.6. – С. 102-108.

Лисюк Т. В.

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри туризму та готельного господарства
Східноєвропейського національного університету
імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Прокопчук Н. В.

практичний психолог Четвертнянської ЗОШ І-ІІІ ст., Україна

Дмитрук О. О.

*студент спеціальності «Туризм»
Східноєвропейського національного університету
імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ МЕНЕДЖЕРА З ТУРИЗМУ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В умовах масштабної модернізації всіх сторін функціонування суспільства, і особливо туристичної сфери, пріоритетом стає інноваційний розвиток.

В останні роки спостерігається активізація інноваційної діяльності у туристичній індустрії.

На сучасному етапі інноваційного розвитку туристичні підприємства функціонують в умовах гострої конкуренції. За таких умов підприємствам недостатньо бути стабільними, для стійкості необхідний безперервний розвиток, що є головним фактором в конкурентній боротьбі на ринку.

Одним з найважливіших факторів успіху туристичних підприємств є підвищення ефективності використання людського потенціалу.

Інноваційний розвиток завжди супроводжується адекватним кадровим забезпеченням усіх етапів життєвого циклу інновації від появи ідеї до практичного впровадження і використання.

Будь-який інноваційний розвиток – це не тільки основний інноваційний процес, а й розвиток системи факторів і умов, необхідних для його здійснення, тобто інноваційного потенціалу [3].

Працівники кадрових служб, менеджери для формування інноваційного потенціалу туристичного підприємства повинні володіти певним творчим потенціалом і використовувати його в своїй роботі, крім того, вони всіляко повинні розвивати і підтримувати цей потенціал у працівників усього підприємства.

Інноваційний потенціал персоналу підприємства – це здатність кадрів до позитивно-критичного сприйняття нової інформації, до накопичення загальних і фахових знань, висування нових конкурентоспроможних ідей, знаходження рішень нестандартних ситуацій, нових методів вирішення традиційних завдань, використання знань для передбачення, практичної матеріалізації нововведень і ін.

Змістовно-статичні характеристики психологічної готовності фахівців до інноваційної діяльності розкриває структура, яка представляє собою взаємозв'язок мотиваційного (позитивне ставлення менеджера з туризму до професійної інноваційної діяльності, усвідомлення професійної та особистісної значущості набутих умінь, знань і навичок, прагнення до досягнення успіху в професії), когнітивного (уявлення і знання про творчий характер професійної діяльності фахівців туристичної сфери, усвідомлення необхідності проведення інноваційних реорганізацій в туристичній сфері, особливостей організації туристичної діяльності і використання нових методів та інструментарію), операційного (вміння приймати рішення для використання застосування інновацій, прогнозувати шляхи впровадження нововведень), емоційно-вольової (впевненість менеджерів з туризму, зосередженість на проблемі, рішучість досягнення мети за допомогою самоорганізації, освоїти і використовувати систему знань для вирішення завдань в інноваційній професійній діяльності, мобільність, ініціативність) і комунікативного (готовність менеджерів з туризму вирішувати інноваційні завдання, використання фахівцями інформаційно-комунікаційних технологій (глобальних мереж) для вирішення інноваційних професійних завдань) компонентів, які у взаємозв'язку детермінують сутність, зміст і технологію інноваційної діяльності фахівців у туристичній сфері.

Спираючись на позиції компетентнісного підходу, на поняття і структуру професійної кваліфікації [1], готовність до виконання будь-яких аспектів професійної діяльності пов'язане, по-перше, з володінням відповідними цієї діяльності компетенціями і, з іншого боку, розглядається як певний аспект кваліфікації, пов'язаний з професійними завданнями.

Виділяють наступні складові готовності до інноваційної діяльності:

- когнітивну, оскільки діяльність базується на знаннях про її предмет;
- психологічну, так як здійснення діяльності неможливо без відповідної спрямованості особистості, її ціннісних орієнтацій на предмет діяльності;
- інтелектуальну, що дозволяє проектувати майбутню діяльність, здійснювати рефлексію і управляти її здійсненням;
- конативну, оскільки готовність менеджерів з туризму передбачає перехід до власне самої діяльності.

Психологічна складова лежить в основі когнітивних і конативних процесів, визначаючи їх успішність і змістовність.

При цьому когнітивні процеси відбуваються в єдності з розвитком інтелектуальної сфери. Крім того, конативні процеси визначаються наявністю теоретичних знань про інноваційну діяльність.

Основними компетенціями, що характеризують психологічну та інтелектуальну складові менеджера з туризму є [2]:

- аналітичні здібності, гнучкість мислення, а також здатність до концептуалізації;

- організаторські здібності, ініціативність, схильність до творчості, інтерес до нововведень, а також здатність управляти, контролювати, працювати з фінансами;

- вміння знаходити нестандартні рішення розв'язувати проблеми.

Готовність менеджера з туризму організувати і здійснити будь-який аспект інноваційної діяльності від початкового до завершального періоду характеризує високий рівень його професійної складової.

Готовність до інноваційної діяльності зростає у процесі підвищення кваліфікації менеджерів туризму у відповідному в напрямку.

До основних показників менеджера з туризму відносять [1]:

- системне засвоєння сучасних економічних знань;

- рівень професіоналізму (вміння планувати майбутню діяльність, контролювати якість роботи, економічно аналізувати інноваційні процеси);

- розвиток особистісних якостей (підприємливість, організованість, діловитість і ін.);

- ступінь соціально – психологічної готовності (наявність внутрішньої переконаності, ціннісних орієнтацій, готовність до постійного професійного росту).

У сучасній психології «психологічна готовність» розглядається як передумова будь-якої цілеспрямованої діяльності, її регуляції, стійкості та ефективності. У межах функціонального підходу при визначенні змісту та структури психологічна готовність трактується як певний стан психічних функцій, що забезпечує високий рівень досягнень при виконанні того чи іншого виду діяльності (О. О. Ухтомський, Н. Д. Левітов, А. Ц. Пуні, Ф. Ю. Генев, В. С. Нерсесян, В. М. Пушкін, Є. П. Ільїн).

У контексті особистісного підходу психологічну готовність розглядають як результат підготовки (підготовленості) до певної діяльності, як стійке, багатостороннє, ієрархічне утворення особистості, що містить компоненти (мотиваційний, когнітивний, операційний тощо), адекватні вимогам, змісту та умовам діяльності, які у сукупності дозволяють суб'єкту успішно здійснювати діяльність (К. М. Дурай-Новакова, М. І. Дьяченко, Л. А. Кандиборич, Л. М. Карамушка, В. О. Моляко, В. А. Сластьонін, А. А. Смирнов) [3].

Організація інноваційної діяльності здійснюється згідно наступних принципів:

- готовність до змін;

- готовність до ризику;

- наявність сприятливого середовища для виникнення ідей і ресурсної бази для їх здійснення;

- психологічний клімат колективу туристичного підприємства;

- ступінь сприйняття зовнішнього середовища і швидкість реакції її зміни;

- стан зовнішніх і внутрішніх комунікацій.

Розвиток інноваційної діяльності туристичних підприємств залежить від загального інноваційного клімату, на який впливають: політична стабільність і передбачуваність економіки; макроекономічна діяльність держави; корпоративний імідж туристичного підприємства; якість і стабільність податкової системи; розвиненість інфраструктури туристичного ринку; компетентність та готовність персоналу.

Література:

1. Артюшина М. В. Психолого-педагогічні засади підготовки студентів економічних спеціальностей до інноваційної діяльності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / М. В. Артюшина. – К.: НПУ, 2011. – 43 с.
2. Карамушка Л. М. Психологія підготовки майбутніх менеджерів до управління змінами в організації: монографія / Л. М. Карамушка, М. В. Москальов. – К.- Львів: Сподом, 2011. – 216 с.
3. Чудакова В. П. Формування конкурентоздатної особистості, готової до інноваційної діяльності, в швидкозмінних умовах засобами рефлексивно-інноваційного тренінгу / В. П. Чудакова // Навчання і виховання обдарованої особистості: теорія і практика: Зб. наук. праць. Випуск 10 // І. С. Волощук (гол. ред.) та ін. – К.: Інститут обдарованої дитини, 2013. – С. 300-310.

Пивоварова І. М.

*аспірант кафедри стратегії підприємств,
Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана
м. Київ, Україна*

ЗНАЧЕННЯ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗНАННЄВОГО РЕСУРСУ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ

Із розвитком та у пошуках нових конкурентних переваг підприємства залучають нові ресурси, які мають забезпечити випуск продукції та задовольнити попит на ринку та створити умови для отримання підприємством додаткового прибутку. Традиційні фактори виробництва не забезпечують завдань щодо створення конкурентних переваг і позицію визначального ресурсу починають займати знання.

Дослідженням категорії знання та управління знаннями у свої працях займалися К. Вііга, П. Сенге, І. Нонакі та Х. Такеучі, Т. Девенпорт, М. Полані, Б. Мільнер. В.Р. Буковіц, Р.Л. Уільямс вважають управління знаннями процесом, за допомогою якого організація накопичує багатство, спираючись на свої інтелектуальні чи засновані на знаннях організаційні активи [1]. Так, Т.Стюарт визначав, що управління знаннями – це систематичний процес ідентифікації, використання і передачі інформації, знань, які працівники можуть створювати, удосконалювати і застосовувати [2].

Знанням притаманні особливості, якими не володіють інші фактори виробництва, і саме завдяки яким знання забезпечують створення тих потреб, які здатні задовольнити вимоги.

Наукове видання

ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КРАЇНИ: НАУКОВІ ПІДХОДИ ТА ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ

II МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

4 травня 2018 року

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори статей. Думки, положення і висновки, висловлені авторами, не обов'язково відображають позицію редакції.

Матеріали друкуються за авторською редакцією.

Адреса редакції: вул. Дворянська, 2, к. 68, м. Одеса, Україна, 65082.
Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова.

Підписано до друку 17.05.2018 р. Формат 60x90/16.
Папір офсетний. Цифровий друк. Ум.-друк. ар. 10,00.
Наклад 100 прим. Замовлення № 0518-05.

Надруковано: ФОП Головка О.А.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4871 від 24.03.2015 р.